2-24019283-12-2-19022024-1
Dosarul nr. 2-2752/24

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

18 iulie 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător – Olga Boțan
grefier – Cristina Delinschi

cu participarea reclamantei și a reprezentantului pârâtului, în lipsa intervenientului accesoriu, care a solicitat examinarea pricinii în lipsa sa,

a examinat în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantei *****, avocat ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanţilor la proces:

La 15 februarie 2024 a fost înregistrată și repartizată prin PIGD la data de 19 februarie 2024 cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantei *****, avocat ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în octombrie 2018 a fost încheiată căsătoria între ***** și *****. Din căsătorie a rezultat un copil minor - ***** născută la *****. Pe parcursul relațiilor de familie, între părți permanent apăreau neînțelegeri pe subiectele legate de modul de gestionare a banilor, educația copilului ș.a. Din aceste motive, în familie se iscau certi, fapt care a generat răcirea totală a sentimentelor ce au stat la baza creării relației. În consecință, la 08.02.2024 căsătoria a fost desfăcută. În prezent fiecare și-a creat viața personală, nu comunică decît pe subiectele legate de copil. Ce ține de participarea tatălui la întreținerea copilului, este de menționat, că ***** este angajat în Cîmpul muncii în Elveția în domeniul construcțiilor și dispune de un salariu de 4 200 franci sau 4 000 euro lunar, dar rareori expediază reclamantei sume mici de bani cuprinse între 20 și 100 euro, lăsînd întreținerea copilului pe seama mamei. Acesta anterior expedia cîte 3 000 euro lunar doar pentru reparația apartamentului în care locuiau.

Pe subiectul legat de stabilirea domiciliului copilului, reclamanta consideră că este necesar să locuiască cu ea, deoarece sunt mult atașați unul față de celălalt, fiica se află și s-a aflat Ia întreținerea, creșterea și educația reclamantei, aceasta dispune de condițiile necesare de trai și de calități pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Solicită:

a stabili domiciliul copilului minor ***** născută la ***** cu mama acesteia *****;

a încasa din contul lui *****, C.p. ***** , în beneficiul reclamantei pensie de întreținere pentru copilul minor ***** născută la *****, în mărime de 19000 (noăsprezece mii) lei MD lunar, din ziua depunerii cererii în instanță și până Ia atingerea de către copil a majoratului;

În ședința de judecată reclamanta nu s-a prezentat, acționând prin intermediul avocatului.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei, avocatul ***** s-a prezentat, a susținut integral cererea chemare în judecată şi a solicitat admiterea acesteia integral.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului, avocatul ***** a susținut parțial cererea chemare în judecată.

În ședința de judecată pârâtul nu s-a prezentat, fiind reprezentant de avocatul acestuia.

În şedinţa de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu nu s-a prezentat, a depus cererea de examinare a pricinii în lipsa sa, a prezentat Avizul privind examinarea condițiilor de trai ale reclamantei.

În conformitate cu art.206 al.(5) Cod procedură civilă, neprezentarea în şedinţă de judecată a reprezentantului, sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea pricinii. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea pricinii din cauza neprezentării motivate a reprezentantului acestuia.

Aprecierea instanței:

Studiind cererea de chemare în judecată, examinând probel e administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial acțiunea depusă de ** împotriva lui ***** cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și a cheltuielilor de judecată, reieșind din următoarele considerente.***

Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

Analizând circumstanțele faptice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de judecată reține următoarele.

Reclamanta a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ** născută la ***** cu mama acesteia *****.***

Conform art. 63 Codul familiei, (1) În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. (1^1) În cazul în care părinții locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinți vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabilește prin acordul părinților. (2) Dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) (3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, în care va

conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.

În cadrul examinării pricinii, între reclamanta și pîrîtul nu s-a atestat dezacordul privind determinarea domiciliului copiilor minori, reprezentantul pârâtului a susținu cererea de chemare în judecată în parte ce ține de stabilirea domiciliului copii lor minori, cu mama acestora *****.

Mai mult ca atât, potrivit avizului autorităţii tutelare s-a considerat că, reclamanta dispune de condiții de trai favorabile pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor *****.

Din aceste considerente instanța de judecată constată întemeiat capătul din acțiunea depusă de ***** privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu ea.

Capătul de cerere pivind încasarea pensiei de întreţienere, la fel urmează a fi admis parțial, din următoarele considerente.

Conform art. 74 Codul familiei, (1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de ¼ pentru un copil, 1/3-pentru doi copii şi ½-pentru 3 şi mai mulţi copii.

În temeiul art. 76 Codul familiei, (1) În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Din materialele dosarului rezultă că, părţile din căsătorie au un copil minor ***** născută la *****.

Instanța de judecată a constatat că, prezenta căsătoria fiind desfăcută la data de *****, la Oficiul de Stare Civilă Buiucani, mun. Chișinău.

Instanța de judecată prin prezenta hotărâre a stabilit domiciliul copilului minor ***** născută la ***** cu mama acesteia reclamanta *****.

Instanța de judecată constată drept cert al reclamantei la încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Potrivit art. 4 alin. (1) lit.a), c) și d) Legea privind drepturile copilului nr.370 din 30 noiembrie 2023, respectarea şi garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii respectarea şi promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; respectarea priorităţii privind creşterea şi educarea copilului în familie; dreptul prioritar al părinţilor de a-şi educa copiii conform propriilor convingeri şi responsabilizarea părinţilor cu privire la exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor părinteşti.

Articolul 8 alin.(1) și (2) al aceiași Legi stabilește că fiecare copil are dreptul să locuiască într-o familie, să își cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor şi să coabiteze cu aceştia. Răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.

Potrivit art.18 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Conform art.3 alin.(1) al aceleiași Convenții, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Instanța reține că obligaţia de întreţinere a copilului de către părinţi este o obligaţie solidară, aceştia fiind obligaţi în comun la întreţinere, nu pe cote-părți, fiecare contribuind proporţional cu mijloacele sale. Or, părintele cu care locuiește copilul își execută nu doar obligațiile patrimoniale de întreținere a copilului, ci și obligațiile nepatrimoniale față de copil și anume educația, creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor.

Prin urmare, instanța consideră inechitabilă partajarea egală a obligațiilor patrimoniale de întreținere a copilului minor între ambii părinți, fără a ține cont și de celelalte obligații pe care le au părinții față de copii lor minori și cum sunt acestea împărțite în complexitatea lor. Deci părintele care îngrijește zilnic de copilul minor (frecventarea grădiniței, școlii, igiena zilnică, prepararea hranei, temele pentru acasă, dezvoltarea intelectuală și moral-spirituală a copilului), este limitat în timpul dedicat muncii și activităților profesionale, având mai puține șanse de a avea câștiguri suplimentare, mai mari. Respectiv, celălalt părinte, care nu participă zilnic la educarea și creșterea copilului contribuie lunar prin aport financiar proporțional la educarea copilului, contribuția sa calculându-se în așa mod încât să fie păstrat nivelul de trai obișnuit al copilului. În consecinţă, obligaţia de întreţinere a copilului minor de către părinţii săi are ca finalitate asigurarea mijloacelor materiale necesare acoperirii cheltuielilor legate de hrană, îmbrăcăminte, locuinţă, îngrijirea sănătăţii, satisfacerea nevoilor social culturale ale copilului precum şi a oricăror alte cheltuieli pe care le reclamă creşterea, educarea, învăţătura şi pregătirea profesională a acestuia.

În cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

Astfel, instanța de judecată consideră oportun încasarea pensiei de întreținere a copilului minor într-o sumă bănească fixă.

Or, la caz, adeverința cu privire la salariul pârâtului (f.d.71) atestă că, *încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi.*

Reclamanta solicită încasarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** născută la ***** în sumă de 19000 lei lunar, instanța de judecată concluzionează că, mărimea pensiei de întreținere solicitată este exagerată și neîntemeiată.

Mai mult decât atât, în cazul încasării pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, urmează să se țină cont de starea materială și familială a părților, de informația eliberată de Biroul National de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil, precum și de alte circumstanțe importante.

Aici, instanța de judecată reține că, potrivit informației Biroului Național de Statistică, **coșul minim de consum** pentru întreținerea unui copil de vârstă 1-6 ani în anul 2024 semestrul I este de 2 731,2 lei, având în vedere că întreținerea copilului minor urmează a fi asigurată de ambii părinți.

La acest capitol, actele pricinii denotă corectitudinea și temeinicia pretenției reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreținere dar în proporție de 4000 lei lunar, pentru copil, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, adică 15 februarie 2024 și până la atingerea majoratului copilului.

Totodată, instanţa de judecată reține că ***cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și <u>nu obligatoriu</u>***. Or, această sumă ***reflectă <u>minimul</u> de existență***, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari. În această ordine de idei, instanţa de judecată relevă că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Din acest motiv, micșorarea sumei pentru întreținerea copilului minor nu poate fi acceptată, deoarece necesitățile specifice vârstei copilului reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere. Iar potrivit prevederilor art. 3.1 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Instanța de judecată relevă că, întreţinerea materială a copiilor minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art.48 alin.(2) din Constituţia Republicii Moldova care expres stabileşte că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

La caz, se reţine că, obiectul obligaţiei de întreținere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuință, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar şi mijloace necesare pentru creşterea, educarea, şi pregătirea profesională a copiilor.

Instanţa de judecată nu poate admite ca probe pertinente argumentele invocate de reprezentantul pârâtului, potrivit cărora el ar fi participat la întreținerea copilului minor material și financiar în mărimea posibilităților financiare.

Or, instanța de judecată reiterează, că părinții au obligația de a întreține, educa și susține copiii săi minori, astfel, participarea benevolă a tatălui în viața copilului constituie atât un drept al său, la care se și atribuie procurarea de către el la propria inițiativă a produselor, lucrurilor și altor bunuri de necesitate cotidiană, cât și o obligație, la care se referă impunerea lui la plata pensiei de întreținere a copilului.

La caz, instanţa de judecată face referire la normele de drept național și internațional, care stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, ținând cont de starea materială și familială a părților, minimul de existenţă actual şi ocrotirea intereselor copiilor, instanța de judecată consideră necesar de a admite în această parte acțiunea și de a stabili cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 4000 lei, începând cu data depunerii acțiunii – 15 februarie 2024 și până la atingerea majoratului de către copil, care este o sumă corespunzătoare necesităților reale ale copilului minor și în coroborare cu coșul necesar de cheltuieli la care ambii părinți trebuie în mod egal să participe.

Potrivit art. 98 Codul Familiei, (2) Pensia de întreţinere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească.

Instanța de judecată reține că, reclamanta ***** a depus la data de 15 februarie 2024 cererea de chemare în judecată, inclusiv privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Referitor la repartizarea cheltuielilor de judecată instanța de judecată decide următoarele.

În temeiul art. 83 Cod de procedură civilă, (1) Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023. (3) Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvenţională, cererea de intervenţie principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti, precum şi alte cereri prevăzute la pct.1 din anexa nr.1 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Potrivit art. 85 alin.(1) Cod de procedură civilă (1) Scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.

Conform pct. 1.1.2 din Anexa 2 a Legii taxei de stat nr.213/2023, Se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată: Reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.

În conformitate cu art. 87 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Astfel, reieșind din faptul că cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, iar reclamanta *****, a fost scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat instanța de judecată consideră necesar de a încasare de la pîrîtul ***** în beneficiul Statului taxa de stat în sumă de 1969,96 lei ((4000 x 12 – 5001) x 4% + 250), în corespundere cu pct. 1.1.2 din Anexa 1 a Legii taxei de stat nr.213/2023.

În astfel de circumstanțe, apreciind obiectiv probele administrate în ansamblu şi interconexiunea lor în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură, instanţa de

judecată concluzionează că acțiunea depusă de reprezentantul reclamantei *****, avocat ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, urmează a fi admisă parţial.

În conformitate cu 63, 75 Codul familiei, art. art.236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republici Moldova, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantei *****, avocat ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu ***** cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, parțial.

Se determină domiciliul copilului minor ***** a.n. ***** cu mama ei, *****.

Se încasează de la ***** în beneficiul lui ***** pensia pentru întreţinerea copilului minor ***** a.n. ***** în sumă bănească fixă în mărime de 4000 (patru mii,00) lei lunar pentru copil, începând cu 15 februarie 2024 până la atingerea majoratului de către copil.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează de la ***** în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 1969,96 (una mie nouă sute șaizeci și nouă,96) lei.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 39 din 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de întreţinere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, de la momentul pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecător ***Olga Boțan***

Copia corespunde originalului,
Judecător ***Olga Boțan***